

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 6Csp/55/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8223210547
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2024:8223210547.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Milanom Majerníkom, PhD. v spore žalobcu: BL Fifty, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 53 465 911, právne zastúpeného: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, 811 08/ Bratislava, IČO: 36 862 711, proti žalovanému: A. B., nar. XX.X.XXXX, A. XXX, XXX XX C., o zaplatenie 191,86 eur s príslušenstvom taktó

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a .

II. Žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenu Okresnému súdu Bardejov dňa 15.11.2023 sa žalobca domáha zaplatenia sumy 191,86 eur s úrokmi z omeškania vo výške: 5 % p.a. zo sumy vo výške 168,00 eur za obdobie odo dňa 17.11.2020 do dňa 17.08.2023, 5 % p.a. zo sumy vo výške 148 eur za obdobie odo dňa 18. 8.2023 do dňa 19. 9. 2023, 5,00% p.a. zo sumy vo výške 128 eur za obdobie odo dňa 20. 9.2023 do dňa 19.10. 2023, 5 % p.a. zo sumy vo výške 108 eur za obdobie odo dňa 20. 10.2023 do zaplatenia, 5 % p.a. zo sumy vo výške 33,95 eur za obdobie odo dňa 19. 12. 2020 do zaplatenia, 5 % p.a. zo sumy vo výške 4,69 eur za obdobie odo dňa 19. 1. 2021 do zaplatenia, 5 % p.a. zo sumy vo výške 2,66 eur za obdobie odo dňa 19. 2. 2021 do zaplatenia, 5 % p.a. zo sumy vo výške 2,66 eur za obdobie odo dňa 19. 3. 2021 do zaplatenia, 5 % p.a. zo sumy vo výške 39,90 eur za obdobie odo dňa 20. 4. 2021 do zaplatenia a zároveň nahradenia trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaný uzavrel s právnym predchodcom žalobcu ako poskytovateľom Zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby, prípadne ak mal žalovaný záujem aj predaj zariadenia na splátky / nájom koncového zariadenia využívaného na účely poskytovaných služieb TV prípadne internetu. Na základe Zmluvy poskytoval právny predchodca žalobcu od účinnosti Zmluvy žalovanému služby v zvolenom rozsahu, pričom sa žalovaný za tieto služby zaviazal riadne a včas platiť podľa ním zvoleného programu služieb a v prípade ak žalobca poskytol žalovanému aj zvolené zariadenie, riadne zaplatiť za toto zariadenie v dohodnutých splátkach. Právny predchodca žalobcu riadne poskytoval žalovanému vyššie uvedené služby a ich cenu vyčíslil nasledovnými faktúrami: - faktúra č. XXXXXXXXXXX, splatná dňa 16. 11. 2020, znejúca na sumu vo výške 168,00 €, - faktúra č. XXXXXXXXXXX, splatná dňa 18. 12. 2020, znejúca na sumu vo výške 33,95 €, - faktúra č. XXXXXXXXXXX, splatná dňa 18. 1. 2021, znejúca na sumu vo výške 4,69 €, - faktúra č. XXXXXXXXXXX, splatná dňa 18. 2. 2021, znejúca na sumu vo výške 2,66 €, - faktúra č. XXXXXXXXXXX, splatná dňa 18. 3. 2021, znejúca na sumu vo výške 2,66 €, - faktúra č. XXXXXXXXXXX, splatná dňa 19. 4. 2021, znejúca na sumu vo výške 39,90 €. Žalovaný nesplnil svoju povinnosť vyplývajúcu mu zo Zmluvy a cenu riadne poskytnutých služieb žalobcovi nezaplatil, prípadne ich splnil len čiastočne, čím porušil povinnosti jemu vyplývajúce zo Zmluvy v spojení so Všeobecnými podmienkami. Dlh žalovaného voči

žalobcovi, ktorý vznikol na základe vyššie uvedených skutočností možno vyčíslieť nasledovne: Celková neuhradená suma v čase postúpenia pohľadávky: 251,86 eur Úhrady po postúpení pohľadávky: zo dňa 17. 8. 2023 vo výške 20,00 eur, zo dňa 19. 9. 2023 vo výške 20,00 eur, zo dňa 19. 10. 2023 vo výške 20,00 eur Aktuálna dlžná suma: 191,86 eur. Žalobca si voči žalovanému touto žalobou neuplatňuje žiadne fakturované položky, ktoré priamo nesúvisia s poskytnutými službami, prípadne zariadením, ktoré si žalovaný zvolil (napr. náklady vymáhania – upomienka, náklady skorého vymáhania, a pod.).

3. Výzvou zo dňa 30.11.2023 súd vyzval právneho zástupcu žalobcu, aby sa vyjadril, či trvá na podanej žalobe, nakoľko požadovaný nárok (jednotlivé fakturované sumy a splatnosti uvedených súm) predchádza dvojročnej premlčacej lehote (podaním zo dňa 19.11.2021 s účinnosťou od 29.11.2021 právny predchodca odstúpil od zmluvy; spor je vecou nároku zo spotrebiteľskej zmluvy, preto súd mieni preskúmať z úradnej povinnosti premlčanie podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 54a Občianskeho zákonníka (ďalej aj "OZ"), § 100 OZ v spojení s § 48 ods. 2, § 457 OZ, § 106 ods. 1 OZ, § 107 ods. 1 OZ) od podania žaloby (doručená súdu dňa 15.11.2023).

4. Žalobca vo vyjadrení k výzve uviedol, že v prejednáwanej veci nie je možné aplikovať ust. § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Podľa ust. § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka, odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak. Keďže v uvedenom prípade existuje osobitná právna úprava, ktorá upravuje odstúpenie od zmluvy o poskytovaní verejných služieb, je potrebné aplikovať túto osobitnú právnu úpravu. Osobitnou právnou úpravou je v uvedenom prípade zákon č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách (lex specialis), ktorý vo svojich ustanoveniach upravuje kedy nastávajú účinky odstúpenia od zmluvy o poskytovaní verejných služieb. S poukazom na vyššie uvedené má za to, že pohľadávka nie je premlčaná. V danom prípade sa totiž aplikujú ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka o všeobecnej trojročnej premlčacej dobe.

5. Žalovanému bola žaloba riadne doručená dňa 11.12.2023, avšak k tejto sa nevyjadril.

6. Podľa § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pojednávanie v spotrebiteľských sporoch nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 Eur.

7. Podľa § 219 ods. 3 CSP vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

8. Keďže v tomto prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 191,86 eur, išlo o otázku jednoduchého právneho posúdenia a skutkové tvrdenia strán neboli sporné, súd na prejednanie sporu v súlade s § 297 písm. b) CSP nenariadil pojednávanie a v zmysle § 219 ods. 3 CSP rozsudok verejne vyhlásil dňa 15. februára 2024.

9. Súd sa oboznámil so žalobou a jej prílohami a to zmluvou o poskytovaní verejných služieb, súhlasom so spracovaním údajov, jednotlivými faktúrami, zmluvou o postúpení pohľadávok, všeobecnými podmienkami pre poskytovanie verejných služieb, prílohou k zmluve o postúpení pohľadávok, odstúpením od zmluvy o poskytovaní verejných služieb a ďalším obsahom spisu a zistil nasledujúci skutkový stav:

10. Právny predchodca žalobcu Slovak Telekom, a.s. a žalovaný uzavreli dňa XX.X.XXXX Zmluvu o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorej pôvodný veriteľ poskytoval žalovanému ako užívateľovi - fyzickej osobe - nepodnikateľovi, v zmluve vymedzené služby. Podľa predmetnej zmluvy je v nej stanovený záväzok účastníka platiť cenu za zriadenie a poskytovanie služieb podniku podľa zvoleného programu služieb a dodržiavať svoje povinnosti v súlade s touto Zmluvou, cenníkom, Osobitnými podmienkami pre poskytovanie verejných služieb. Žalovaný sa zaviazal zotrvať s pôvodným veriteľom v zmluvnom vzťahu po dobu viazanosti 24 mesiacov. Predmetom zmluvy bol program služieb T Ideál 21. Poskytovateľ služieb vystavil žalovanému za poskytnuté služby faktúry: faktúra č. XXXXXXXXXXXX, splatná dňa 16. 11. 2020, uplatňovaná žalobcom vo výške 168,00 eur,

- faktúra č. XXXXXXXXXXXX, splatná dňa 18. 12. 2020, uplatňovaná žalobcom vo výške 33,95 eur,
- faktúra č. XXXXXXXXXXXX, splatná dňa 18. 1. 2021, uplatňovaná žalobcom vo výške 4,69 eur, -
faktúra č. XXXXXXXXXXXX, splatná dňa 18. 2. 2021, uplatňovaná žalobcom vo výške 2,66 eur, - faktúra
č. XXXXXXXXXXXX, splatná dňa 18. 3. 2021, uplatňovaná žalobcom vo výške 2,66 eur, - faktúra č.
XXXXXXXXXXXX, splatná dňa 19. 4. 2021, uplatňovaná žalobcom vo výške 39,90 eur.

11. Listom zo dňa 19.11.2021 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že odstupuje od zmluvy o poskytovaní verejných služieb ku dňu 29.11.2021.

12. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žalobu bolo potrebné zamietnuť.

13. Podľa § 489 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

14. Podľa § 491 ods. 1 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

15. Podľa ust. § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

16. Podľa ust. § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

17. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

18. Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

20. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

21. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

22. Podľa § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

23. Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

24. Podľa § 100 ods. 1, 2 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou

vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremičujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

25. Podľa § 54a OZ účinného od 05.12.2018 premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

26. Podľa § 107 ods.1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

27. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách (ďalej len „ZEK“) zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

28. Podľa ust. § 44 ods. 6 ZEK ak sa účastník, ktorým je fyzická osoba, zaviazal využívať určitú verejnú službu podniku počas určitého minimálneho obdobia, nesmie toto obdobie pri prvom uzavretí zmluvy o poskytovaní danej verejnej služby presiahnuť 24 mesiacov; podnik je zároveň povinný poskytnúť užívateľovi možnosť uzatvoriť zmluvu o poskytovaní verejných služieb, pri ktorej toto obdobie nepresiahne 12 mesiacov. Bez ohľadu na minimálne obdobie platnosti zmluvy o poskytovaní verejných služieb, podnik je povinný zabezpečiť, aby zmluvné podmienky a postupy pri ukončení zmluvy neodrádzali účastníka od zmeny poskytovateľa služieb.

29. Podľa § 43 ods. 1 písm. a) ZEK podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejnú službu.

30. Podľa § 43 ods. 1 písm. d) bodu 2. ZEK podnik má právo dočasne prerušiť alebo obmedziť poskytovanie verejnej služby z dôvodu nezaplatenia splatnej sumy za verejnú službu v lehote upravenej v zmluve o poskytovaní verejných služieb, a to až do jej zaplatenia alebo do zániku zmluvy o poskytovaní verejných služieb; dočasne prerušiť poskytovanie verejnej služby možno iba po predchádzajúcom náležitom upozornení a uplynutí primeranej lehoty určenej na zaplatenie.

31. Podľa § 43 ods. 12 písm. b) ZEK, účastník je povinný platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

32. Podľa § 43 ods. 13 ZEK, ak je napriek písomnej výzve podniku účastník nepretržite dlhšie ako 90 dní v omeškaní so splnením svojho peňažného záväzku voči podniku, môže podnik postúpiť svoju peňažnú pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku písomnou zmluvou inej osobe aj bez súhlasu účastníka. Toto právo podnik nemôže uplatniť, ak účastník ešte pred postúpením pohľadávky uhradil podniku omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane príslušenstva. Pri postúpení pohľadávky je podnik povinný odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka.

33. Podľa § 44 ods. 11 písm. b) ZEK podnik môže odstúpiť od zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti.

34. Podľa § 44 ods. 15 ZEK odstúpením od zmluvy o poskytovaní verejných služieb zmluva zaniká, keď v súlade s týmto zákonom prejav vôle oprávnenej strany odstúpiť od zmluvy je doručený druhej strane, ak nie je v odstúpení uvedený neskorší deň; po tejto dobe nemožno účinky odstúpenia od zmluvy odvolať alebo meniť bez súhlasu druhej strany.

35. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“) každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

36. Predmetný právny vzťah zo zmluvy medzi stranami súd posudzoval ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. OZ, nakoľko ide o zmluvu, ktorú uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj Všeobecných podmienok, bol daný žalobcom bez možnosti žalovanému privodiť akúkoľvek zmenu. Vykonaným dokazovaním mal teda súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu ako dodávateľom a žalovaným ako spotrebiteľom došlo k uzavretiu platných spotrebiteľských zmlúv o poskytovaní verejných služieb s tým, že časť jej obsahu bola určená odkazom na všeobecné podmienky, cenník právneho predchodcu žalobcu a právny predchodca žalobcu vystavil žalovanému spomenuté faktúry. Na základe týchto zmluv právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému služby, za ktoré sa zaviazal platiť cenu.

37. Predmetná zmluva je spotrebiteľskou zmluvou a preto je potrebné na ňu aplikovať aj ustanovenia Občianskeho zákonníka. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmlúvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

38. Žalobca v konaní predložil listinu „Odstúpenie od zmluvy o poskytovaní verejných služieb“ zo dňa XX.XX.XXXX a to ku dňu XX.XX.XXXX (čl. 27 spisu). Z tohto podania nepochybne vyplýva, že zo strany právneho predchodcu žalobcu došlo k odstúpeniu od zmluvy uzavretej so žalovaným a spornou otázkou, keďže s predbežným právnym posúdením súdu sa žalobca nestotožnil, ostalo posúdenie, či odstúpenie od zmluvy je potrebné posudzovať podľa § 48 ods.2 Občianskeho zákonníka alebo zákona č. 351/2011 Z.z.

39. Súd poukazuje na to, že síce v zákone č. 351/2011Z.z. je osobitné ustanovenie o odstúpení od zmluvy, ktoré je potrebné považovať vo vzťahu k ust. § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka za lex specialis, avšak podľa názoru súdu je v danej veci potrebné aplikovať ust. § 54 ods.1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého sa použijú ustanovenia zákona, ktoré sú výhodnejšie pre spotrebiteľa.

40. Podľa ustanovenia § 48 ods.2 OZ všeobecné účinky právneho úkonu odstúpenia od zmluvy nastávajú spätne, t. j. ex tunc, teda to znamená, že odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

41. Súd v súvislosti s odstúpením od zmluvy aplikoval v danej veci ust. § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka ako výhodnejšie pre spotrebiteľa, pričom z tohto ustanovenia Občianskeho zákonníka vyplýva, že odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak. Citované ustanovenie upravuje všeobecné účinky právneho úkonu odstúpenia od zmluvy spätne, t. j. ex tunc, a teda plnenie zo zrušenej zmluvy predstavuje bezdôvodné obohatenie, na premlčanie ktorého sa vzťahuje dvojročná subjektívna premlčacia doba.

42. V tejto súvislosti súd osobitne poukazuje na ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého „Ustanovenia o spotrebiteľských zmlúvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednanie alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.“

43. Z citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka vyplýva, že na každý zmluvný vzťah, ktorý je možné posúdiť ako vzťah spotrebiteľský, je potrebné prednostne aplikovať tie ustanovenia zákona, ktoré sú v prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom.

44. V danom prípade je to Občiansky zákonník, ktorý pozná inštitút odstúpenia od zmluvy a upravuje ho v ust. § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia tohto zákona sú priaznivejšie pre spotrebiteľa. Odstúpením od zmluvy sa zmluva ruší od počiatku a momentom odstúpenia vznikajú práva a povinnosti z takéhoto vzťahu ako bezdôvodné obohatenie podľa 457 Občianskeho zákonníka. Nemôžu byť žiadne pochybnosti o tom, že Občiansky zákonník v porovnaní so zákonom č. 351/2011 Z.z. upravuje následky odstúpenia od zmluvy vo vzťahu k spotrebiteľovi výhodnejšie.

45. Súd pri posudzovaní tejto skutočnosti vychádzal z prioritizácie ochrany slabšej strany v spore, interpretácie a aplikácie právnych noriem predovšetkým ustanovenia § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého sa použijú na spotrebiteľský právny vzťah ustanovenia zákona, ktoré sú výhodnejšie pre spotrebiteľa.

46. Dôvera spotrebiteľa v poctivé konanie dodávateľa predpokladá, aby v prípade jej narušenia súd nahradil zdanlivú (formálnu) rovnováhu faktickou. Zahŕňa tiež povinnosť súdu ex offa (z tzv. úradnej povinnosti) preskúmať a prihliadať na neprijateľné podmienky v zmluve. Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred dodávateľom bez toho, aby mohol vplyvať na ich obsah, vrátane výberu zmluvného typu (rozsudky SD EÚ C-240/98 až D. XXX/XX E. F. a G. F., D./05 H. D.). V kontexte uvedeného bolo potrebné riešiť aj dualizmus právnej úpravy inštitútu odstúpenia od zmluvy podľa Občianskeho zákonníka a zákona č.351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách. Na podporu svojho názoru súd odkazuje aj na viaceré rozhodnutia súdu druhej inštancie (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10CoCsp/32/2022, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19CoCsp/18/2022).

47. Podľa ustanovenia § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od ustanovení Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ si nemôže zhoršiť svoje zmluvné postavenie a je preto v legitímnom očakávaní použitia pre neho priaznivejšej zmluvnej, ako i právnej úpravy (porov. rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn.5Co/716/2014). V zmysle uvedeného obsahom zmluvy, ktorá spĺňa všetky znaky typovej zmluvy, nesmie byť zmluvné ustanovenie, upravujúce účinky odstúpenia od zmluvy, nevýhodnejšie pre spotrebiteľa. Právnym následkom odstúpenia od zmluvy podľa Občianskeho zákonníka je zrušenie zmluvy od samého počiatku (ex tunc), v dôsledku čoho práva a povinnosti zmluvných strán z takto zrušenej zmluvy zaniknú. Pokiaľ už bolo na základe takto zrušenej zmluvy plnené, odstúpením od zmluvy sa subjekty zrušenej zmluvy vzájomne vyporiadajú podľa zásad o bezdôvodnom obohatení (§ 457 Občianskeho zákonníka a nasl.), s výnimkou osobitnej právnej úpravy. Na rozdiel od uvedeného odstúpenie od zmluvy podľa zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách (§ 44 ods. 15) má účinky ex nunc, teda odstúpenie od zmluvy pôsobí až od okamihu odstúpenia. Priaznivejšou zmluvnou i právnou úpravou je preto pre žalovaného ako spotrebiteľa občianskoprávna úprava odstúpenia od zmluvy. V dôsledku toho účinky odstúpenia od zmluvy bolo potrebné posúdiť podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka (zrušením zmluvy od počiatku). Dôsledkom plnenia zo zrušenej zmluvy v zmysle § 457 Občianskeho zákonníka je povinnosť účastníkov zmluvy, navzájom si vrátiť všetko, čo plnením z takejto zmluvy nadobudli (vzájomná reštitučná povinnosť zmluvných strán). (viď už predtým odkazovaný rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10CoCsp/32/2022)

48. Z uvedeného dôvodu súd posudzujúc právo zo spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 54a OZ ex offa mal za to, že nárok žalobcu je premlčaný, pretože nebol uplatnený na súde v lehote dvoch rokov odo dňa lehoty splatnosti faktúr, keďže žaloba bola podaná na súde až dňa 15.11.2023, pričom len splatnosť poslednej faktúry nastala už dňa 19.4.2021 (premlčaná 20.4.2023) a preto žalobu zamietol.

49. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

50. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

51. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

52. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s §§ 255 ods. 1, spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanému ako úspešnému v spore, nárok na náhradu trov konania nepriznal, keďže si žiadnu náhradu trov konania neuplatnil a ani mu zo spisu tieto nevyplývajú. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania má byť rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia. V tomto prípade však súd považuje za potrebné poukázať na článok 17 CSP, kde je stanovený princíp hospodárnosti konania, ako aj postup súdu bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a tiež článok 4 CSP a princíp analógie iuris. Žalovanému by ako úspešnému v spore teda patril nárok na náhradu trov konania, avšak náhradu trov konania si neuplatnil ani zo spisu nevyplýva, že by mu trovy konania vznikli, preto v súlade s uvedenými princípmi súd rozhodol tak, že žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.